

FOTO PETER DE JONG/AP

‘Ik moet gewoon mijn eitje kwijt’

Van statige heren tot verlopen types: allerlei mannen komen naar de Wallen voor betaalde seks. PvdA en CU overwegen of zij beboet moeten worden. De hoerenlopers zelf hopen dat dat niet doorgaat: ‘Voor de veiligheid van de meisjes.’

COEN VAN DE VEN

De laatste gezinnen verlaten rond zes uur 's avonds het epicentrum van het Wallengebied, het rondje rondom de Oude Kerk, en maken plaats voor schreeuwende toeristen, chique mannen in pak, eenzame types onder invloed en frisse Nederlandse jongens. Verschillende mannen met een gezamenlijk doel: een blik op de vrouwen achter de etalageruiten en seks.

Milo (35) uit Montenegro kijkt aandachtig naar de vrouwen in de St. Annewarstraat. “Ik kijk alleen,” zegt hij. “Dat doe ik af en toe; ik ben alleen en vind veel van de meisjes prachtig hier.” Dat hij niet over de drempel stapt, heeft een reden: “Het is voor mij een schrikbeeld dat je dochter hier staat. Ik ken verhalen van vrienden in mijn land die meisjes uit hun dorp zien vertrekken voor werk. Zij gaan naar Nederland, Duitsland en België en keren niet meer terug. Die eindigen hier.”

Milo vat in een notendop de kritiek

van tegenstanders op legale prostitutie samen. Deze week zei Myrthe Hilkens, Tweede Kamerlid voor de PvdA, in deze krant dat de meeste prostitutiees elke dag worden verkracht. Zij gaat morgen naar Zweden om te onderzoeken wat het oplevert om hoerenlopers strafbaar te maken en zwenget daarmee een decennia oude discussie aan.

Tussen de rode lichten van het bekendste Red Light District van Europa is het nieuws nog niet aangekomen. De ronddwalende mannen lijken vooral druk met moed verzamelen en lijden aan keuzestress.

“Ik loop al een half uur rond, maar weet nog steeds niet wie ik moet kiezen,” zegt grafisch vormgever Cedric (30) uit Frankrijk. Het is voor hem de eerste keer, zijn vrienden heeft hij in het hotel achtergelaten. Zijn vriendin in Parijs is op de hoogte van zijn escapade. “Ook zij vindt het bijzonder dat het hier kan.” Cedric moet nog wel een meisje kiezen voor zijn ‘bijzondere moment’. “Ik heb er al een aantal

op het oog. Ze moet in elk geval lachen want ik wil dat zij het ook leuk vindt.” En in Amsterdam denkt hij die oprechte lach te kunnen vinden. “Hier is het goed geregeld, maar in Frankrijk zou ik dit niet durven; vrouwen werken daar gedwongen.” Als hij wist dat het ook in Amsterdam niet allemaal zo vrijwillig en vrolijk is, zou hij weg blijven.

Betaalde seks mag in het parlement besproken worden, in het befaamde Red Light District zelf praten alleen de toeristen en jonge jongens erover. De grijzende vijftigers in hun dure Burberryjassen lijken een zwijgplicht te hebben gezwoven. Zij verlaten koeltes en zonder applaus van vrienden – zoals bij toeristen meestal gebeurt – de sekskamers en lopen dan met snelle pas richting Warmoesstraat; daar rechten ze hun rug en verlaten ze de schimmige Amsterdamse wijk. Als ze aangesproken worden, antwoorden ze niet en lopen ze met ferme pas door. Andere eenlingen willen soms wel praten. Zoals Stanley (35), die weke-

lijks naar zijn betaalde minnares gaat en zich altijd hetzelfde voorbereidt: hij rookt een paar joints, drinkt wat biertjes en gaat naar binnen. “Ik ga altijd naar hetzelfde hoertje. De meeste vrouwen hier zijn net een kassa, maar bij haar blijf ik altijd hangen voor een praatje.” Waar ze het over hebben? “Het nieuws, haar dag, gewoon het leven eigenlijk.” Dat hij thuis een onwetende vrouw heeft, is geen probleem. “Ik moet gewoon mijn eitje kwijt, ik kan niet elke dag met dezelfde vrouw naar bed.” Zijn wekelijks twintigmi-

nutenaffaire kost hem 35 euro. “Ik kan het net betalen, ik heb op dit moment geen werk, dus ik spaar het van mijn uitkering.”

Ik ben opgegroeid tussen de bordelen in de tijd dat het nog leuk was. Wij wisten niet beter en kenden de meisjes,” zegt Wim (74), terwijl hij kijkt naar de grote groepen mannen die zich door de nauwe Trompettersteeg wurmen. “Toen ik wat ouder was, lieten die buurmeisjes wel eens de gordijntjes open zodat ik stiekem kon kijken als er een klant was.” Met weemoed blikt hij terug. “Ik ben als jongeman één keer binnen geweest, maar ben nu al lang impotent. Het hoeft van mij ook niet meer, het is hier mensonterend geworden.”

De toeristen zien de Wallen echter als plek waar prostitutiees met plezier werken en waar je zonder gewetensbezwaren kunt binnenstappen. “In mijn land is dit ondenkbaar,” zegt de Italiaanse arts Alessandro (35). “Daar gebeurt het wel, maar allemaal

‘Hypocriet, ja, wat verwacht je dan van een hoerenloper?’

stiekem. Hier zijn de vrouwen vrij en loop je geen kans op ziektes.”

Volgens Cedric is legale prostitutie de beste manier om vrouwenhandel te bestrijden. “Dan kun je ze helpen als er problemen zijn en betalen ze betaald.”

Zelfs Milo, die de schrijnende verhalen uit eigen land kent, is tegen een verbod. “Waar gaan ze dan heen? Een verborgen bordel lijkt me slechter.” Stanley bevestigt Milo's vermoedens: “Als dit niet meer mag, zoek ik alsnog een manier om aan mijn trekken te komen. Ik ben een man en heb mijn behoeftes.”

De enige voorstander van een verbod op betaalde seks is Thomas. De jonge ic't'er bezocht twee maanden geleden voor het eerst een prostitutiee en is nu op pad voor deel twee. “Ze zouden het moeten afschaffen, maar ik ben blij dat het nog kan. Eigenlijk hartstikke hypocriet, maar wat verwacht je van een hoerenloper?”

Op Wim na zijn alle namen gefingeerd.

Hoe kun je uitbuiting het beste tegengaan?

PvdA-Kamerlid Myrthe Hilkens vertrekt morgen naar Zweden om te kijken hoe het verbod op hoerenlopen werkt, dat daar geldt. Te veel vrouwen werken gedwongen in de prostitutie, zei ze.

Ook burgemeester Eberhard van der Laan maakt zich zorgen over misstanden in de branche. Hij probeert volgende week een aanpassing in de Algemene Plaatselijke Verordening door te voeren waardoor meer controle mogelijk wordt.

Maar hoe groot is de Amsterdamse prostitutiebranche nu eigenlijk en waar doen zich de problemen voor? Het is erg lastig om de omvang van misstanden als mensenhandel en uitbuiting in te schatten, want prostitutie blijft een schimmige business.

In Amsterdam zijn naar schatting vijftig tot achtduizend sekswerkers, van wie meer dan negentig procent vrouw. Het percentage dat te maken krijgt met misstanden, varieert van tien (volgens de prostitutiees zelf) tot wel negentig (volgens sommige hulpverleners).

De meerderheid van de prostitutiees werkt achter de ongeveer vierhonderd ramen in de drie prostitutiegebieden: de Wallen, het Singelgebied en het gebied rond de Ruysdaelkade. In het kader van het project 1012 zijn in het Wallengebied sinds 2007 86 ramen gesloten.

Achthonderd prostitutiees werken in clubs, ruim zeshonderd in de vergunde escort en nog eens zeshonderd in de illegale escort – er zijn 26 escortbedrijven met een vergunning. Nog eens tweeduizend vrouwen werken vanuit huis.

Prostitutie werd in 2000 onder het tweede paarse kabinet gelegaliseerd, maar intussen is duidelijk dat door het opheffen van het verbod de misstanden niet automatisch zijn verdwenen.

Volgens het rapport *Kwetsbaar beroep* van Bureau Beke, over de omvang en de problemen rondom vergunde en onvergunde prostitutie, is het vooral de legale raamprotitutie waar de meeste misstanden voorkomen. Met name bij Oost-Europese prostitutiees op de Wallen, voornamelijk vrouwen onder de 25 uit Bulgarije, Hongarije en Roemenië, zou sprake zijn van uitbuiting.

Anton van Wijk van Bureau Beke: “Het grootste gedeelte van de

prostitutiees doet dat werk willens en wetens. De bevinding van enkele jaren geleden dat de vrouwen naar Nederland worden gelokt of geronseld als kamermeisje en vervolgens in de prostitutie moeten werken, is niet meer van toepassing. Dat betekent echter niet dat alle vrouwen vrijwillig aan het werk zijn. De onvrijwilligheid is er meestal in gelegen dat vrouwen op verschillende manieren worden uitgebuit.”

Vaak steken ze zich bij voorbaat in de schulden en moeten ze die via prostitutie terugverdienen. “Ze kunnen niet in vrijheid over hun eigen leef-, woon- en werkomstandigheden beslissen. Er ontstaat een afhankelijkheidspositie, ook omdat ze vaak niet de weg naar instanties kunnen vinden,” aldus Beke. Veel van deze vrouwen zijn wel ingeschreven bij de kamer van koophandel.

De hamvraag is natuurlijk of alle plannen en maatregelen wel iets uithalen. Zorgt het sluiten van ramen niet juist voor hogere huurprijzen en meer concurrentie tussen de sekswerkers? Zal het probleem zich niet verplaatsen naar het illegale circuit?

Op hookers.nl, een website voor prostitutiebezoekers (die zichzelf daar overigens ‘wandelaars’ noemen), wordt hierover ook veel gediscussieerd. Zoals verwacht kunnen de plannen van Hilkens niet op veel bijval rekenen. Zo schrijft ‘oortjes’: “Op papier kan je alles verbieden, maar het oudste beroep ter wereld zal er in praktijk niet mee verdwijnen. (...) Ze kan beter nadenken over de vraag hoe gedwongen arbeid, mensenhandel, etc. d.m.v. goede handhaving bestreden kan worden. Daar hebben de dames en wij vele malen meer aan. Het probleem in de prostitutie is overigens hetzelfde als bij aspergesteken.”

Burgemeester Van der Laan komt volgende week met een pakket aan maatregelen om misstanden tegen te gaan en de positie van prostitutiees te versterken. Zijn woordvoerder: “Dan gaat het bijvoorbeeld om het verbeteren van arbeidsomstandigheden, het tegengaan van extreem lange werkdagen. En we kijken hoe we exploitanten een grotere rol kunnen geven bij het tegengaan van misstanden.”

HISKE VERSPRILLE